
Deltagare:	Stefan Söderlund	ombud för Göteborgs Stadshus AB
		antal aktier: 500
		antal röster: 500
	Håkan Spjuth	ordförande
	Johan Hörnberg	sekreterare

Justerande: Ombud för Göteborgs Stadshus AB

Underskrifter:

Sekreterare.....

Ordförande.....

Justerande.....

§ 1 Val av ordförande vid stämman

Stämman öppnades av styrelsens ordförande Håkan Spjuth, som utsågs till ordförande vid stämman.

§ 2 Upprättande och godkännande av röstlängd

Det antecknades att bolagets samtliga aktier ägs av Göteborgs Stadshus AB och att dessa var representerade genom Stefan Söderlund (protokollsbilaga 1 Fullmakt). Stämman godkände röstlängden.

§ 3 Fastställande av dagordning

Dagordningen godkändes i föreslaget skick.

§ 4 Val av en eller två justeringsmän

Stämman beslutade att utse Stefan Söderlund att jämte ordförande justera dagens protokoll.

§ 5 Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad

Stämman konstaterade att densamma blivit behörigen sammankallad.

§ 6 Ny bolagsordning och nytt aktieägardirektiv för Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB.

Stämman beslutade att anta:

1. Ny bolagsordning (enligt protokollsbilaga 2) underförutsättning av Göteborgs kommunfullmäktige beslut i ärendet avseende ”Genomförande av Huvudavtal och principavtal med Västra Götalandsregionen avseende organisering av spårvägstrafiken”.
2. Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag (”Generella ägardirektivet”) (enligt protokollsbilaga 3).

§ 7 Övriga ärenden

Inga övriga ärenden anmälades.

§ 8 Årsstämmans avslutning

Ordföranden förklarade stämman avslutad.

GÖTEBORGS STADSHUS AB

PROTOKOLL (9/2018)

Fört vid sammanträde med styrelsen för
Göteborgs Stadshus AB
2018-10-29

Tid: 13:00-14:40, 15:30-16:55

Plats: Göteborg, Kronhusgatan 2 F, Hamnen

Närvarande: Ann-Sofie Hermansson ordförande
David Lega ledamot, §§ 1-14
Ingrid Andreae ledamot
Helene Odenjung ledamot
Jonas Attenius suppleant tj.g

Arbetsstagarrepresentanter

Viceca Bertelsen (SACO) §§ 1-14
Anita Johansson (TCO)

Business Region Göteborg AB § 15

David Ljung ordförande
Eva Ternegren 1:e vice ordf.
Anders Sundberg 2:e vice ordf.
Stefan Svensson ledamot, del av § 15
Patrik Andersson VD

Stefan Söderlund VD GSHAB
Berndt Sundström GSHAB
Håkan Spjuth GSHAB
Peter Berggren GSHAB
Mats Boogh GSHAB
Johanna Hasselgren GSHAB
Katharina Jonsson GSHAB, § 13
Karin Lange GSHAB, sekreterare

§ 1 Sammanträdets öppnande

Ann-Sofie Hermansson öppnade dagens sammanträde och hälsade alla välkomna till dagensmöte. Det antecknades att Daniel Bernmar, Jonas Ransgård, Ulf Kamne och Mariya Voyvodova anmält förhinder att närvara vid dagens sammanträde.

Dagordningen fastställdes enligt nedan.

Ann-Sofie Hermansson påminde om jävsfrågan i samband med styrelsearbete.

§ 2 Justerare, tid och plats för justering samt adjungering

Styrelsen beslutade:

1. Helene Odenjung utsågs att jämte ordföranden att justera dagens protokoll.
2. Dagens protokoll ska vara justerat den 12 november 2018 genom att protokollet hålls tillgängligt i Rådhusets reception för påskrift fram till kl 16.00 samma dag.

§ 3 Föregående mötesprotokoll (bilaga A)

Det anmäldes och antecknades att protokollet från styrelsemötet den 1 oktober 2018 är justerat.

§ 4 Göteborgs Stadshus AB:s budget för 2019 (bilaga B)

Stefan Söderlund och Berndt Sundström redogjorde förslag till Budget 2019 för Göteborgs Stadshus AB i enlighet med till kallelsen bifogad handling. Styrelsen förde en diskussion och Stefan Söderlund samt Berndt Sundström svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen beslutade:

1. Göteborgs Stadshus AB budget 2019, i enlighet med styrelsehandlingens bilaga 1, fastställs
2. VD ges i uppdrag att återkomma till styrelsen med reviderad budget i det fall fullmäktige beslutar om ny alternativt reviderad budget för Göteborgs Stad.

§ 5 Göteborgs Stadshus AB:s anvisningar för intern styrning och kontroll samt internkontrollplan för 2019 (bilaga C)

Berndt Sundström redogjorde för förslag till anvisningar för intern styrning och kontroll för Göteborgs Stadshus AB, Internkontrollplan för Göteborgs Stadshus AB för 2019 samt gav informationen avseende återrapporering av internkontroller för 2018 i enlighet med till kallelsen bifogade handlingar. Styrelsen förde en diskussion och Berndt Sundström svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen beslutade, enligt förslagen:

1. Göteborgs Stadshus AB:s Anvisningar för intern styrning och kontroll, enligt styrelsehandlingens bilaga 1 fastställs.

2. Göteborgs Stadshus AB:s Internkontrollplan för 2019, enligt styrelsehandlingens bilaga 2-4 fastställs.
3. Information avseende återsrapportering av internkontroller för Göteborgs Stadshus AB 2018, enligt styrelsehandlingens bilaga 5, antecknas.

§ 6 Kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2018 avseende långsiktigt hållbar utdelningsnivå (bilaga D)

Förslag till beslut med anledning av kommunfullmäktiges uppdrag i budget 2018 avseende långsiktigt hållbar utdelningsnivå ansågs föredragen i enlighet med till kallelsen bifogade handling (ärendet blev bordlagt den 27 augusti 2018 samt den 1 oktober 2018). Även yrkandet från Ann-Sofie Hermansson från den 1 oktober 2018 ansågs föredraget.

På fråga från ordföranden beslutade styrelsen att bifalla yrkandet från den 1 oktober 2018.

Styrelsen beslutade:

1. Göteborgs Stadshus AB föreslår kommunstyrelsen att anteckna scenario 1 i föreliggande styrelsehandling som förslag till beslut om hur en långsiktig hållbar utdelningsnivå kan definieras, beräknas och implementeras samt att därmed förklara uppdraget från kommunfullmäktige i Göteborgs Stads budget 2018 för fullgjort.
2. Göteborgs Stadshus AB beslutar för egen del att VD ska återkomma till styrelsen med förslag på ekonomistyrningsprinciper att gälla för Stadshuskoncernen.

§ 7 Dispens från krav om anslutning till kommungemensamma IT-system och tjänster inom Stadshus AB-koncernen (bilaga E)

Berndt Sundström redogjorde för förslag till beslut avseende dispens från krav om anslutning till kommungemensamma IT-system och tjänster inom Stadshus AB-koncernen, i enlighet med till kallelsen bifogad handling. Styrelsen förde en diskussion och Berndt Sundström svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen beslutade:

1. Ett generellt avsteg från kommunfullmäktiges krav på anslutning till kommungemensamma IT-system beviljas för stadens alla bolag avseende de tjänster och system som bolagen använder per den 29 oktober 2018 och fram till dess kommunfullmäktige fattat beslut i frågan om förändrade befogenheter gällande kommungemensamma tjänster.

2. Bolag som planerar att förlänga eller nyanskaffa IT-system eller tjänster, som omfattas av definitionen av kommungemensamma interna tjänster, ska begära avsteg från kommunfullmäktiges krav hos Göteborgs Stadshus AB efter hörande av nämnden för Intraservice.
3. Beslut enligt punkt 2 och 3 gäller under förutsättning att Göteborgs Stadshus AB inte fattar annat beslut inom den angivna tidsperioden.

§ 8 Inrättande av Göteborgs Spårvägar AB, GS Buss AB samt GS Trafikantservice AB som dotterbolag under Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB (bilaga F)

Håkan Spjuth redogjorde för förslag till inrättande av Göteborgs Spårvägar AB, GS Buss AB samt GS Trafikantservice AB som dotterbolag under Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB i enlighet med en till kallelsen bifogad handling. Styrelsen förde en diskussion och Håkan Spjuth svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen beslutade:

1. VD i Göteborgs Stadshus AB ges fullmakt att företräda ägaren, på extra bolagsstämma per capsulam i Göteborgs Spårvägar AB, för att fatta beslut om utdelning till Göteborgs Stadshus AB motsvarande det fria egna kapitalet i Göteborgs Spårvägar AB.
2. Göteborgs Stadshus AB lämnar 2018-12-31 ett aktieägartillskott till Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB motsvarande köpeskillingen för GS Buss AB och GS Trafikantservice AB, i syfte att finansiera förvärven.
3. Göteborgs Stadshus AB överlåter aktierna i Göteborgs Spårvägar AB till Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB för en köpeskillning som motsvarar bolagets bokförda värde 2018-12-31.
4. Göteborgs Stadshus AB lämnar 2018-12-31 ett aktieägartillskott till Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB motsvarande köpeskillingen för Göteborgs Spårvägar AB.
5. VD i Göteborgs Stadshus AB ges i uppdrag att vidta samtliga erforderliga åtgärder för att verkställa inrättandet av Göteborgs Spårvägar AB, GS Buss AB samt GS Trafikantservice AB som dotterbolag under Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB.
6. Besluten under punkt 1-5 är villkorade av kommunfullmäktiges beslut i ärendet avseende hur spårvägstrafiken ska organiseras mellan Göteborgs Stad och Västra Götalandsregionen.

§ 9 Handlingsplan från ägardialog 2018 med Göteborg & Co AB (bilaga G)

Peter Berggren föredrog förslag till beslut avseende handlingsplan från ägardialog 2018 med Göteborg & Co AB, i enlighet med till kallelsen bifogad handling.

Styrelsen beslutade:

1. Handlingsplanen för Göteborg & Co AB fastställs enligt styrelsehandlingens bilaga 1 och ägardialogen 2018 förklaras slutförd.
2. Handlingsplanen överlämnas till kommunstyrelsen som en del i fullgörandet av skyldigheten att återföra väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige.

§ 10 Business Region Göteborg AB:s återrapportering av uppdrag i handlingsplan 2017 – Strategisk samverkan med Västra Götalandsregionen (bilaga H)

Peter Berggren föredrog Business Region Göteborg AB:s återrapportering av uppdrag i handlingsplan 2017 – Strategisk samverkan med Västra Götalandsregionen i enlighet med till kallelsen bifogad handling.

Styrelsen beslutade:

1. Rapporten från Business Region Göteborg AB, som lämnas i enlighet med beslutad handlingsplan för 2017, anmäls och antecknas.

§ 11 Hlgab AB:s återrapportering av uppdrag i handlingsplan 2018 – Dotterbolagens risker och utmaningar (bilaga I)

Stefan Söderlund föredrog Hlgab AB:s återrapportering av uppdrag i handlingsplan 2018 – Dotterbolagens risker och utmaningar, i enlighet med till kallelsen bifogad handling. Styrelsen förde en diskussion och Stefan Söderlund svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion. En justering av beslutssats 2 vidtogs varefter;

Styrelsen beslutade:

1. Rapporten från Hlgab AB som lämnas i enlighet med beslutad handlingsplan för 2018, anmäls och antecknas.
2. Styrelsen överlämnar rapporten från Hlgab AB till kommunstyrelsen som ett led i ansvaret att återföra väsentlig information från ägardialogerna.

§ 12 Temamöte – Kollektivtrafik

Mats Boogh föredrog förslag till metod, struktur och innehåll för kommande ägardialog med Göteborgs Spårvägar AB avseende Kollektivtrafik. Johanna Hasselgren lämnade information avseende frågor inom IIR-området. Styrelsen förde en diskussion och Mats Boogh och Johanna Hasselgren svarade på frågor med anledning av styrelsens diskussion.

Styrelsen antecknade informationen.

§ 13 VD-rapport

Stefan Söderlund lämnade VD-rapport under följande punkter:

- Bolagsdagen den 9 november 2018 med temat ”Affären och samhällsuppdraget”
- Status omstrukturering av GSAB samt avtal VGR
- Motion från Liberalerna om försäljning av bolagstillgångar för finansiering av kollektivtrafik
- Renova och Göteborg Energi
- Arbetet med en grafisk manual för bolagen, information av Katharina Strömseng

Styrelsen antecknade informationen.

§ 14 Övrigt

Inga övriga frågor förekom.

Mötet ajournerades mellan klockan 14:40 och 15:30.

§ 15 Ägardialog Business Region Göteborg AB - Näringsliv

Ann-Sofie Hermansson hälsade Business Region Göteborg AB:s styrelse samt VD Patrik Andersson välkomna till ägardialogen med styrelsen för Göteborgs Stadshus AB. Ägardialogen genomfördes enligt utsänd agenda.

Styrelsen antecknade genomförandet och tackade deltagarna för Business Region Göteborg AB:s medverkan i densamma.

§ 16 Mötets avslutande

Ordföranden tackade för väl genomförda föredragningar och ett väl genomfört möte samt förklarade styrelsemötet avslutat.

Dag som ovan

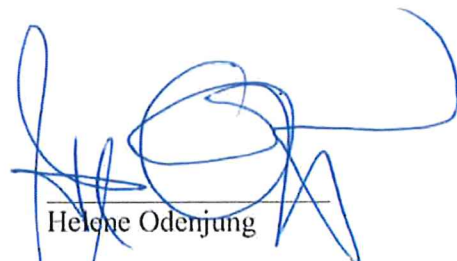

Karin Lange

Justeras:

Ann-Sofie Hermansson

Helene Odenjung

Bolagsordning för AB Grundstenen 161323 under namnändring till Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

Org.nr (559161-0190)

§ 1 Firma

Bolagets firma är Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB

§ 2 Säte

Bolagets styrelse ska ha sitt säte i Göteborg.

§ 3 Verksamhetsändamål

Göteborgs Stads Kollektivtrafik AB utgör moderbolag för bolagen som ingår i koncernen.

Göteborgs Stads ändamål med verksamheten är att tillgodose stadens behov av en effektiv, miljö- och kvalitetsmässig kollektivtrafik samt där till hörande tjänster och produkter inom trafikområdet.

Bolagets verksamhet att utföra lokal och regional kollektivtrafik för regional kollektivtrafikmyndighets räkning ska bedrivas på affärsmässiga grunder och omfattas inte av lokaliseringsprincipen.

Bolagets verksamhet i övrigt ska inte ha till syfte att bereda vinst åt aktieägarna och ska då följa de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen, innebärande att verksamheten ska vara förenlig med den kommunala kompetensen, att kommunalmedlemmarna ska behandlas lika, förbud att lämna stöd åt enskilda och förbud att ta högre avgift än som svarar mot kostnaderna för de tjänster som tillhandahålls, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag.

Likvideras bolaget ska dess behållna tillgångar tillfalla aktieägarna.

§ 4 Verksamhetsföremål

Bolaget ska direkt, genom innehav av aktier och andelar i andra företag, ha till föremål för sin verksamhet att bedriva och utveckla lokal och regional kollektivtrafik inom kommunens område tillika Västra Götalandsregionens samt att bedriva därmed förenlig verksamhet och fullgöra uppgifter med anknytning härtill.

§ 5 Aktiekapital

Aktiekapitalet utgör lägst 50 000 kronor och högst 200 000 kronor.

§ 6 Antal aktier

Lägsta antalet aktier skall vara 500 och högsta antalet aktier skall vara 2 000.

§ 7 Styrelse

Bolagets styrelse skall bestå av lägst sju och högst nio ledamöter jämte lägst en och högst sex suppleanter.

Samtliga ledamöter och suppleanter väljs årligen av kommunfullmäktige i Göteborg.

Ledamöter och suppleanter väljs för tiden intill slutet av den första årsstämman som hålls efter det år då styrelseledamoten utsågs.

§ 8 Revisorer

För granskning av bolagets årsredovisning jämte räkenskaper samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning utses av bolagsstämman en eller två revisorer, med lika många suppleanter. Samtliga ska vara auktoriserade revisorer. Istället för revisor/er och revisorssuppleant/er får även ett eller två registrerade revisionsbolag utses.

Revisionsuppdraget gäller till slutet av den årsstämma som hålls under det fjärde räkenskapsåret efter revisorsvalet.

§ 9 Lekmannarevisorer

För samma mandatperiod som gäller för bolagets revisorer ska kommunfullmäktige utse högst två lekmannarevisorer med lika många suppleanter.

§ 10 Kallelse till bolagsstämman

Kallelse till bolagsstämma skall ske genom brev till aktieägaren tidigast fyra och senast två veckor före stämman.

§ 11 Närvaro- och yttranderätt

Ledamöter och ersättare i Göteborgs kommunfullmäktige och kommunstyrelse ska ha rätt att närvara och yttra sig vid årsstämma samt ha rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelse och verkställande direktör, ställa frågor.

§ 12 Årsstämma

Årsstämma skall hållas inom sex månader efter utgången av varje räkenskapsår.

På årsstämman skall följande ärenden förekomma till behandling:

1. Stämmans öppnande.
2. Val av ordförande vid stämman.
3. Upprättande och godkännande av röstlängd.
4. Val av en eller två justeringsmän.
5. Godkännande av dagordning.
6. Prövning av om stämman blivit behörigen sammankallad.
7. Framläggande av årsredovisningen, revisionsberättelsen samt – i förekommande fall– koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen.
8. Framläggande av lekmannarevisorernas granskningsrapport.
9. Beslut om
 - a) Fastställande av resultat- och balansräkning samt i förekommande fall koncernresultat och koncernbalansräkning,
 - b) Dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust enligt den fastställda balansräkningen samt,
 - c) Ansvarsfrihet för styrelseledamöter och verkställande direktör.
10. Fastställande av arvoden åt styrelsen, revisorerna och lekmannarevisorerna.
11. Anmälan av Göteborgs kommunfullmäktiges val av styrelseledamöter och styrelsesuppleanter. Anmälan av Göteborgs kommunfullmäktiges val av lekmannarevisorer och lekmannarevisorssuppleanter.
12. När så erfordras, val av revisorer och revisorssuppleanter.

13. Annat ärende som ankommer på stämman enligt aktiebolagslagen eller bolagsordningen.
14. Årsstämmans avslutande.

§ 13 Kommunstyrelsens rätt till insyn

Göteborgs kommunstyrelse har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper och i övrigt informera sig om bolaget och dess verksamhet. Detta gäller dock endast i den mån hinder inte möter på grund av lagreglerad sekretess.

§ 14 Kommunfullmäktiges rätt att ta ställning

Bolaget ska inhämta Göteborgs kommunfullmäktiges ställningstagande innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

§ 15 Räkenskapsår

Bolagets räkenskapsår ska omfatta tiden 1 januari – 31 december.

§ 16 Ändring av bolagsordning

Denna bolagsordnings §§ 3, 4, 7, 9, 11, 13 och 14 får inte ändras utan godkännande av kommunfullmäktige i Göteborg

Denna bolagsordning har antagits vid bolagsstämman [] 2019.

Göteborgs Stad

Kommunfullmäktige

Handling 2015 nr 16

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Förslag till beslut av kommunstyrelsen för egen del enligt yrkande från S, MP och V den 4 februari 2015 har bifallits.

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 3 november 2014 och yrkande från S, MP och V den 4 februari 2015 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag fastställ i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande bilaga 1 med tillägg enligt yrkande från S, MP och V den 4 februari 2015.
2. Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads direkt och indirekt helägda bolag fr.o.m. 2015, antagna av kommunfullmäktige den 5 december 2013, § 11, beslutssats 8, upphävs.

- - - - -

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från M, FP och KD som yttrande en skrivelse från den 16 februari 2015.

Göteborg den 18 februari 2015

Göteborgs kommunstyrelse

Anneli Hulthén

Christina Hofmann

Yrkande (S), (MP), (V)
Kommunstyrelsen
2015-02-04
Ärende 2.1.8

Yrkande över förslag till Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

De styrande partierna i Göteborg stad har under en rad år arbetat med ökad ägarstyrning i de kommunala bolagen. En fråga som vi anser vara mycket viktigt både för att fokusera på de politiska frågor som vi tycker är viktigt för våra medborgare men också för att skapa mer likvärdighet mellan verksamhet som bedrivs i nämndsform respektive i bolagsform.

En viktig faktor i ägarstyrning är att hitta bra metoder för styrning och uppföljning. Ett bra verktyg för detta är att nyttja gemensamma resurser på ett bra och kostnadseffektivt sätt. Staden har beslutat om ett antal IT-system ska vara kommungemensamma och vi anser att det är viktigt att denna princip också omfattar bolagen. Idag finns ingen sådan styrning utav bolagen och det anser vi vara en brist.

Av riktlinjerna framgår att samtliga dagordningar, handlingar och protokoll ska finnas tillgängliga på bolagets hemsida. Vi vill framföra att det är viktigt att formella dagordningar och protokoll/minnesanteckningar för presidiummöten också upprättas och ska då självklart också publiceras.

Likvärda anställningsvillkor är något som vi vill se i Göteborgs stad och därför har vi arbetat aktivt med dessa frågor. Vi kan notera att det finns arbete kvar att göra inom detta område och vill därför uttala vår viljeinriktning att villkoren när det gäller förmåner som knyts till anställningen ska harmoniseras i stadens verksamheter. Vi hänvisar till Personalutskottet att vidare utarbeta hur denna harmonisering ska utformas.

Förslag till beslut i Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige

Under rubriken *Generella skyldigheter för bolagen* införs följande nya stycken

Bolagen ska använda de gemensamma IT-system som staden beslutat ska vara kommungemensamma. Göteborgs Stadshus AB styrelse kan besluta om avsteg från denna princip.

Bolag och nämnder ska sträva efter att harmonisera villkoren gällande förmåner som knyts till anställningen.

Förslag till beslut av kommunstyrelsen:

Kommunstyrelsens personalutskott får i uppdrag att utarbeta hur harmoniseringen av likvärdiga anställningsvillkor utformas.

Göteborg den 16 februari 2015

Yttrande (M) (FP) (KD)
Kommunstyrelsen 2015-02-18
Ärende 2.1.8

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag.

Göteborgs Stad ska vara en attraktiv arbetsgivare till vilken människor aktivt söker sig. Med duktiga och engagerade medarbetare ökar kvaliteten i den kommunala servicen och omsorgen staden ska erbjuda göteborgarna. Personalförmåner är en komponent i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Frågan är av strategisk betydelse och behöver ges större tyngd än enstaka punktinsatser när den politiska andan faller på. Alliansen har länge efterlyst ett samlat grepp om de förmåner som ska erbjudas stadens anställda. Det behövs en tydlig målsättning och ett strategiskt förhållningssätt i det arbetet som i dagsläget tyvärr saknas.

I ärendet, *Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag*, som utgör det samlade regelverket för Stadens ägarstyrning av bolagen, berörs frågan om förmåner för verkställande direktörer. Vi menar att eftersom frågan om förmåner för stadens medarbetare är under beredning i kommunstyrelsens personalutskott så behöver frågan lösas ut i utskottet innan nya riktlinjer och direktiv för bolagen fastställs i den delen.

Historiken i frågan om förmåner som tillkommer anställda i staden, såväl inom förvaltningar som inom bolag är lång. Ett avstamp i frågan är det uppdrag om att kartlägga förmånerna som personal- och arbetsmarknadsdelegationen gav Stadsledningskontoret hösten 2009. Uppdraget har ännu inte återredovisats för varken dåvarande delegation eller nuvarande utskott. Däremot har frågan diskuterats på initiativ från Allianspartierna som fört fram förslag på hantering. Dessa diskussioner och förslag ledde till att frågan föregående mandatperiod lyftes till personalutskottets presidium som fortfarande har frågan på sin agenda.

Eftersom vi har en ny mandatperiod, med nya förtroendevalda ser vi i denna angelägna fråga förnyade möjligheter att hitta en väg fram där det finns både en enhetlighet och samsyn över staden och en förutsägbarhet och logik i frågan om vilka förmåner som gäller för stadens anställda.

Göteborgs Stad

Stadsledningskontoret

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2014-11-03

Diarienummer 1123/14

Repronummer 309/2014

Juridik

Jan Persson

Telefon 031-368 03 46

E-post: jan.persson@stadshuset.goteborg.se

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag fastställs i enlighet med stadsledningskontorets tjänsteutlåtande bilaga 1.
2. Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads direkt och indirekt helägda bolag fr o m 2015, antagna av kommunfullmäktige den 5 december 2013, § 11, beslutssats 8, upphävs.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har i samverkan med Stadshus AB gjort en revidering av dokumentet ”Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads direkt och indirekt helägda bolag fr o m år 2015”, antaget i kommunfullmäktige den 5 december 2013, § 11. De flesta ändringarna är av mera redaktionell art. De viktigare förslagen till förändringar är en ny skrivning om kommunstyrelsens ägardialog med Stadshus AB, att moderbolagen utser ombud till bolagsstämma i dotterbolagen, att revisionens uppdrag ändras så att lekmannarevisorerna inte längre föreslås vara skyldiga rapportera kompetensstridig verksamhet till kommunstyrelsen, att stadens bolag föreslås bli skyldiga anmäla misstanke om allvarigare oegentligheter till stadsrevisionen, att bolagsstyrelsernas handlingar ska finnas tillgängliga på stadens hemsida samt en precisering i vilka bolag styrelsen ska samråda med kommunstyrelsen inför rekrytering av verkställande direktör.

Ekonomiska konsekvenser

Revideringen innebär inga ekonomiska konsekvenser för Göteborgs stad.

Barnperspektivet

Perspektivet har belysts i tidigare ärende. Revideringen innehåller inte några förändringar som behöver belysas utifrån detta perspektiv.

Jämställdhetsperspektivet

Perspektivet har belysts i tidigare ärende. Revideringen innehåller inte några förändringar som behöver belysas utifrån detta perspektiv.

Mångfaldsperspektivet

Perspektivet har belysts i tidigare ärende. Revideringen innehåller inte några förändringar som behöver belysas utifrån detta perspektiv.

Miljöperspektivet

Perspektivet har belysts i tidigare ärende. Revideringen innehåller inte några förändringar som behöver belysas utifrån detta perspektiv.

Omvärldsperspektivet

Perspektivet har belysts i tidigare ärende. Revideringen innehåller inte några förändringar som behöver belysas utifrån detta perspektiv.

Bilaga 1 Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

Bilaga 2 Ny bolagsstruktur för Stadens bolag fr o m 2014

Ärendet

Efter en omfattande översyn av stadens bolag beslutade kommunfullmäktige den 5 december 2013, § 11, om en ny bolagsstruktur, se bilaga 2, samt riktlinjer för ägarstyrningen av stadens bolag. Ärendet innehöll 21 beslutspunkter. Enligt beslutspunkt 8 fastställdes Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads direkt och indirekt helägda bolag, att gälla fr.o.m. år 2015 enligt bilaga 5 till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande, daterat den 10 oktober 2013. Stadsledningskontoret har i samråd med Göteborgs Stadshus AB funnit behov att revidera riktlinjerna enligt vad som beskrivs i detta ärende. Samråd har ägt rum med Stadsrevisionen gällande föreslagna ändringar rörande revision.

I detta tjänsteutlåtande beskrivs ändringar som har ett mera betydande och sakligt innehåll. Därutöver har många ändringar gjorts i förslaget, som innebär förtydliganden, ändrade begrepp, ny ordningsföljd och liknande samt ett antal ändringar av mera redaktionellt slag. Med anledning av att det tidigare dokumentet ännu inte trätt i kraft och att förslaget nu ska behandlas av ett nyvalt kommunfullmäktige, har stadsledningskontoret valt att inte redovisa varje förändring i detalj. En sådan detaljerad redovisning skulle försvåra läsningen av dokumentet.

Bakgrund

Kommunfullmäktiges beslut om en ny bolagsstruktur innebar bildandet av ett moderbolag för hela koncernen, benämnt koncernbolaget. Dåvarande Göteborgs Kommunala Förvaltnings AB intog denna roll och namnändrades till Göteborgs Stadshus AB, i fortsättningen Stadshus AB. Genom beslutet avslutade bolagsutredningen sitt arbete och uppdragen att genomföra den nya bolagsstrukturen gavs till främst Stadshus AB och kommunstyrelsen. Ärendet innebar interna köp av aktier som nu genomförts och koncernen får i formell mening anses färdigbildad. Dock kvarstår mycket arbete i anledning av de uppdrag som fullmäktige beslutat om och aktiviteter för att uppnå den ägarstyrning som var avsikten med beslutet.

Ett viktigt verktyg för att uppnå den önskade formella och reella styrningen av stadens bolag är att kommunfullmäktige antar tydliga riktlinjer och direktiv. Ett sådant dokument antogs redan i december 2013 för att ge så goda förutsättningar som möjligt.

I det fortsatta arbetet efter fullmäktiges beslut har stadsledningskontoret och Stadshus AB funnit att det behöver göras en del förändringar i dokumentet. De förändringar som föreslås påverkar inte den beslutade strukturen med ansvar och befogenheter för kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Stadshus AB, moderbolagen respektive dotterbolagen.

Avsikten är liksom tidigare att riktlinjerna och direktiv ska antas vid ordinarie årsstämmor 2015. Därmed blir de bindande för respektive bolag.

Föreslagna ändringar

Stadsledningskontoret föreslår en kortare rubrik för benämning av dokumentet. Dokumentet gäller i viss omfattning även för delägda bolag, vilket gör att rubriken bör kunna gälla för "Göteborgs Stads bolag" som begrepp. Dokumentet är ett s.k. generellt ägardirektiv och genom att det antas på kommande årsstämmor våren 2015 blir innehållet bindande för varje specifikt bolag.

Genom att koncernbolaget numera är etablerat med namnet Göteborgs Stadshus AB har i förslaget benämningen genomgående ändrats till Stadshus AB.

Stadsledningskontoret har gjort en del förtydligande ändringar syftande till att rollerna för olika organ ska bli mera klarlagda. Avsikten har varit att ytterligare tydliggöra kommunstyrelsens roll i ägarstyrningen av Stadshus AB, uppsiktsplikten och som beredande organ till kommunfullmäktige, Stadshus AB:s roll för ägarstyrningen av moderbolagskoncernerna och moderbolagens roll för styrning av sina dotterbolag. Vidare har förtydligats att det är kommunstyrelsen som bereder ärenden till kommunfullmäktige.

När det gäller revision har en skrivning tagits bort, som gav lekmannarevisorerna skyldighet att uppmärksamma kommunstyrelsen om bolag bedrivit kompetensstridig verksamhet eller agerat i strid mot de kommunala befogenheterna. Lämpligheten i att ålägga lekmannarevisorerna denna skyldighet är omdebatterad och bedöms kunna vara i konflikt med stadsrevisionens uppdrag att granska hur kommunstyrelsen fullgör sin uppsiktsplikt. Stadsledningskontoret bedömer att skrivningen bör tas bort och förutsätter att information i förekommande fall kan ske utan detta särskilda åliggande.

Revisorerna har, kopplat till sitt uppdrag från fullmäktige den 23 februari 2012, § 10, "att bättre identifiera brister och förhindra oegentligheter inom Göteborgs Stads bolag och förvaltningar", ett önskemål om en skyldighet för såväl bolag som förvaltningar att tidigt anmäla oegentligheter till stadsrevisionen.

Stadsledningskontoret anser att det finns anledning nu att vid översyn av ägardirektiv och reglementen föra in att revisorerna ska informeras om oegentligheter som upptäcks. Vad som menas med begreppet oegentligheter är inte helt klarlagt men får ändå anses vara så allmänt använt att det kan användas i detta sammanhang. Det är dock rimligt att anmälningsskyldigheten begränsas till allvarigare oegentligheter.

Ett tillägg har därför gjorts för att stödja stadsrevisionens uppdrag att identifiera brister och förhindra oegentligheter inom stadens bolag, nämligen en skyldighet för bolag att tidigt till stadsrevisionen anmäla misstankar om allvarigare oegentligheter. Revisorerna kan vid behov initiera en beskrivning vad de förväntar sig få inrapporterat. Det kan finnas anledning efter en tid överväga om det finns behov precisera skrivningen ytterligare.

Under rubriken Arbetsgivarfrågor har en förtydligande skrivning gjorts om att bolagen ska följa stadens personalpolitik och om Stadshus AB:s och kommunstyrelsens roll. Personal- och organisationsutskottet nämns inte längre utan utskottets roll följer av given delegation. Som aktuella frågor anges inte längre arbetsgivartillhörighet, pensionsfrågor och samverkansfrågor, men dessa innefattas i den nu mera generella skrivningen.

Ett tillägg har gjorts att samtliga dagordningar, handlingar och protokoll i bolagsstyrelserna ska finnas tillgängliga på stadens hemsida, enligt beslut i kommunfullmäktige den 9 oktober 2014, § 8, punkten 3.

Kommunstyrelsens roll vid rekrytering av verkställande direktör föreslås begränsas till bolag angivna under bilaga A. Genom denna begränsning uppnås samstämmighet med de bolag i vilka kommunstyrelsen beslutar om lön och andra förmåner för verkställande direktör.

När det gäller exempel på bolagsärenden som ska behandlas av kommunfullmäktige enligt kommunallagen, så har ett undantag för bolagsbildade fastigheter tagits bort, så att alla förvärv, bildande och avyttring av bolag framöver föreslås kräva kommunfullmäktiges godkännande. Det innebär att det tar längre tid genomföra sådana affärer men kommunfullmäktige får å andra sidan en ökad kontroll över vilka bolag som tillkommer eller avgår ur stadens koncern.

För kommunstyrelsen föreslås en ny skrivning om genomförande av ägardialog med Stadshus AB med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt och principiell betydelse. Denna ägardialog är en del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt och en tidigare angiven dialog gällande uppsikten har därför tagits bort.

Skrivningar om finansiell samordning på olika nivåer i bolagskoncernen har tagits bort, eftersom samordningen sker inom staden.

Vidare har tydliggjorts vem som utser ombud till årsstämma/bolagsstämma med den huvudsakliga avsikten att det ska göras av det organ som är formell ägare av aktierna.

På ett antal ställen har BoPlats Göteborg AB angivits, eftersom bolaget har en tillfällig placering, se bilaga 2.

För moderbolagen föreslås ett tillägg om ägarstyrning över döttrarna, som motsvarar Stadshus AB:s uppdrag när det gäller moderbolagen.

I **Bilaga A** föreslås en uppräkningslista över i vilka bolag bolagsstyrelsen ska samråda med kommunstyrelsen och stadsdirektören vid tillsättande av VD och där kommunstyrelsen ska fastställa lön och övriga förmåner för verkställande direktör. Tidigare bilaga omfattade inte samråd vid rekrytering, vilket då som princip krävs i alla stadens bolag. Stadsledningskontoret föreslår att samrådsskyldigheten vid tillsättning begränsas så att de motsvarar de fall då kommunstyrelsen sätter lön. Bilagans rubrik har ändrats i enlighet med detta.

Motsvarande bilaga ingår i ett ärende om kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens delegation. Det är viktigt att bestämmelserna i dessa korresponderar med varandra.

Gentemot bilagan i tidigare riktlinjer har bolagen Göteborg & Co Kommunintressent AB, AB Gothenburg European Office, Bostads AB Poseidon, Familjebostäder i Göteborg AB, Göteborgs Stads Bostads AB, Förvaltnings AB GöteborgsLokaler och Göteborgs Stads Parkerings AB tillkommit. Bilagan har fått ny struktur med rubriker för till vilken kategori bolagen hör. Ett antal dotterbolag saknas i denna uppställning, eftersom bilagan bara innehåller de bolag där kommunstyrelsen avses ha en aktiv medverkan vid rekrytering och lönesättning.

Stadsledningskontoret

Jan Persson

Förste stadsjurist

Christina Börjesson

Direktör stadsutveckling

Göteborgs Stad
Stadsledningskontoret

Senast uppdaterad (2014-xx-xx)

Giltighetstid: Tills vidare

Dokumentansvarig: Jan Persson, förste stadsjurist

Upprättad av: Stadsledningskontoret, område Juridik

Beslutad av: Kommunfullmäktige

Gäller för: Stadens bolag

Bilaga †

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

Detta dokument har fastställts av kommunfullmäktige 2014-XX-YY och ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag

Allmänna utgångspunkter

Detta dokument har antagits av kommunfullmäktige och utgör det samlade regelverket för Stadens ägarstyrning av bolagen. Av **Riktlinjerna** framgår med vilken ambitionsnivå och med vilken inriktning kommunfullmäktige vill styra stadens bolag. Av **Direktivet** framgår det formella regelverk som bolagen har att följa.

Dokumentet ska antas av respektive bolagsstämma i stadens direkt och indirekt helägda bolag. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa detta och övriga av staden utfärdade ägardirektiv.

Bolagen i staden har organiserats i en koncern med koncernbolag, moderbolag och dotterbolag. Staden - vars ägande utövas genom kommunfullmäktige - är endast direktägare av Göteborgs Stadshus AB, nedan benämnt Stadshus AB, som i sin tur äger moderbolagen, de interna bolagen samt stadens del av de regionala bolagen. Moderbolagen äger dotterbolag som i sin tur är ägare av dotterdotterbolag i en tydlig hierarkisk struktur.

Några av stadens bolag ägs tillsammans med andra kommuner och intressenter. Dessa riktlinjer och direktiv ska vara utgångspunkt för stadens ägarrepresentanter att tillämpas med ömsesidig respekt och i nära samverkan och dialog med övriga ägare. För de regionala bolagen finns särskilt utarbetade generella ägardirektiv.

Riktlinjerna ska möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för staden att följa verksamheten. Syftet är att förbättra styrningen av stadens bolag så att den genomförs på ett ändamålsenligt och strukturerat sätt på alla nivåer.

Riktlinjer för ägarstyrning

Syftet med stadens ägande av bolag är att dessa tillsammans med stadens övriga verksamheter ska skapa nytta för staden och dess invånare samt medverka i utvecklingen av ett hållbart göteborgssamhälle. Koncernnytta och helhetssyn ska genomsyra bolagens verksamhet.

Det är därför naturligt att bolagsverksamheten samordnas med stadens övriga verksamheter så långt det är möjligt och lämpligt. Det enskilda bolaget ska i sin verksamhet samverka med stadens övriga nämnder och bolag i syfte att främja det som är mest ändamålsenligt utifrån ett hela staden perspektiv.

Ägarstyrningen över stadens bolag handlar ytterst om att medverka till att kommunfullmäktiges mål och riktlinjer genomförs. Det förutsätts ske genom en aktiv och närvarande dialog och ett konstruktivt och främjande arbetssätt, såväl mellan Stadshus AB och moderbolag som mellan moderbolag och dotterbolag. Ägardialogen ska ha sin utgångspunkt i möten där styrelse möter styrelse i syfte att stärka och tydliggöra den politiska styrningen av bolagen.

I uppdraget att företräda ägaren ligger också att vid behov tydliggöra ägarens mål med verksamheten och att stödja bolagen i genomförandet. I Stadshus AB:s och moderbolagens uppdrag ligger även att återföra väsentlig information till ägaren och att ta initiativ till ändrad inriktning i bolagens uppdrag.

Ägardialogerna ska ha god framförhållning, vara planerade och strukturerade med i förväg känd och utsänd dagordning med frågor och fördjupningsområden som ska behandlas.

I rollen som aktiv ägare ligger även att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagens mål och strategier, hur dessa överensstämmer med stadens övriga verksamheter samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelser och bolagsledningar.

Behovet av korrigerande åtgärder lämnas som förslag till kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen bereder sådana ärenden inför kommunfullmäktige.

Direktiv för ägarstyrning

Stadens direkt och indirekt ägda bolag är bundna av de kommunalrättsliga principerna som framgår av 2 kap. och 8 kap. 3c § kommunallagen, såvida inte lag eller rättspraxis för viss verksamhet eller åtgärd medger undantag. Kommunens helägda och delägda bolag har inte som huvudsakligt syfte att generera vinst till ägaren, vilket ska framgå av bolagsordningen. Av bolagsordningen ska också framgå på vilken affärsmässig grund som verksamheten ska bedrivas om undantag finns.

Allmänhetens intresse av insyn i bolag i vilka staden har ett bestämmande inflytande tillgodoses genom att offentlighetsprincipen även gäller dessa (2 kap. 3 § offentlighets- och sekretesslagen).

Bolagen har tillkommit för att tillgodose stadens och dess invånares behov och utgör därför delar av den kommunala organisationen. Göteborgs Stad genom kommunfullmäktige är ägare av stadens bolag och i formell mening är det kommunfullmäktige som utövar ägarstyrningen över stadens bolag.

Detta sker genom att kommunfullmäktige utser styrelse och lekmannarevisorer, fastställer riktlinjer och direktiv för ägarstyrning, fastställer bolagsordning samt fastställer ägardirektiv för det enskilda bolaget. Det specifika ägardirektivet för respektive bolag syftar till att tydliggöra ändamålet och ägarens förväntan på bolaget.

Kommunfullmäktige ska även - på förslag av kommunstyrelsen - besluta om nödvändiga åtgärder hos bolag som agerat i strid med det fastställda kommunala ändamålet eller bedrivit verksamhet utanför ramen för de kommunala befogenheterna.

Kommunfullmäktigeledamot har rätt att närvara vid bolagsstämmor i direkt och indirekt helägda bolag samt har rätt att, inom ramen för den upplysningsplikt som åligger bolagsstyrelsen och VD, ställa frågor.

Stadshus AB har av kommunfullmäktige uppdragits att svara för ägarstyrningen med utgångspunkt i fastställt ägardirektiv.

Frågor av principiell beskaffenhet

Vid frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, där kommunfullmäktige ska ta ställning enligt 3 kap. 17 § kommunallagen, är det styrelsen i det berörda bolaget som ska se till att så sker. Stadshus AB ska följa om bolagen gör sådan framställan.

Kommunfullmäktige ansvarar för att det fastställda ändamålet och de kommunala befogenheterna, som utgör ram för verksamheten, anges i bolagsordningen samt att det i bolagsordningen anges att kommunfullmäktige ska ta ställning innan sådana beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt fattas.

Ärenden av denna beskaffenhet ska i god tid underställas kommunfullmäktige för ställningstagande och varje ärende ska prövas och värderas av bolagets styrelse innan ärendet går vidare till kommunfullmäktige för ställningstagande. Om tveksamhet uppstår huruvida frågan är av sådan beskaffenhet att kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas, ska Stadshus AB tillfrågas. Stadshus AB ska ges tillfälle att yttra sig innan ärendet formellt bereds hos kommunstyrelsen.

Delägda bolag

När det gäller av staden delägda bolag ska, med beaktande av 3 kap. 18 § kommunallagen, så långt möjligt stadens inflytande som delägare säkerställas i aktieägaravtal och ägardirektiv. Formerna för hur ägandet ska utövas och hur ägardialogen ska genomföras med de delägda bolagen ska regleras i respektive aktieägaravtal (eller motsvarande) för bolaget.

Uppsiktsplikten

Av 6 kap. 1 § kommunallagen framgår att kommunstyrelsen har ett ansvar att fortlöpande följa stadens verksamhet. Detta innebär att kommunstyrelsen ska ha en överblick och kontroll över bolagens verksamhet, den s.k. uppsiktsplikten enligt kommunstyrelsens reglemente. Kommunstyrelsen har rätt att ta del av bolagets handlingar och räkenskaper samt i övrigt inspektera bolaget och dess verksamhet.

Bolaget ska lämna kommunstyrelsen den information om verksamheten som begärs såvida informationen inte omfattas av sekretess. I den händelse informationen om verksamheten är sekretessbelagd måste alternativa sätt att överlämna informationen övervägas.

Bolaget är skyldigt att följa av kommunstyrelsen beslutade regler avseende struktur och tidplan för planerings- budget- och uppföljningsprocessen. Särskilt ska beaktas Stadshus AB:s ansvar att överföra strategisk information till kommunstyrelsen.

Revision

Stadsrevisionen är kommunfullmäktiges organ för granskning av all verksamhet i staden, vilket inkluderar bolagen. Enligt 9 kap. 9 § kommunallagen genomför lekmannarevisorn granskningen. Av 3 kap. 17 § kommunallagen följer att kommunfullmäktige ska utse lekmannarevisorer. Lekmannarevisorns uppgifter framgår av 10 kap. aktiebolagslagen (ABL). Lekmannarevisorn ska årligen lämna granskningsrapport till bolagsstämman och kommunfullmäktige.

Bolagets lekmannarevisorer ska årligen i sin granskningsrapport yttra sig om bolagets verksamhet bedrivits i enlighet med ändamålet i bolagsordning och ägardirektiv, liksom de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten.

Bolagets auktoriserade revisorer utses på bolagsstämman. De auktoriserade revisorerna ska i den utsträckning som följer av god revisionssed granska räkenskaperna och styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Bolagsstämman får ge revisorn ett utökat granskningsuppdrag i den mån det inte strider mot lag, bolagsordning eller god revisorssed inklusive god revisionssed.

Det åligger bolaget att till Stadsrevisionen tidigt anmäla misstankar om allvarigare oegentligheter inom bolagets verksamhet.

Arbetsgivarfrågor

Bolaget ska som arbetsgivare följa Göteborgs Stads personalpolitiska inriktning samt utvecklingen inom området. Bolaget ska samråda med Stadshus AB inför viktigare beslut i arbetsgivarfrågor av principiell strategisk betydelse. Stadshus AB ska säkerställa att väsentlig information i arbetsgivarfrågor återförs till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Generella skyldigheter för bolagen

- Bolaget ska följa av kommunfullmäktige beslutad budget, av kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutade policies, riktlinjer och regler. Styrelsen ska därutöver vid behov anta egna anvisningar för bolaget. Bolaget ska även följa Institutet mot mutors ”Kod om gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet”.
- Bolaget ska följa Göteborgs Stads riktlinjer för arbetet med intern kontroll.
- Det åligger bolaget att utan dröjsmål se till att styrelsehandlingar, protokoll och beslut samt övriga av staden begärda handlingar kommer kommunstyrelsen och Stadshus AB tillhanda. Samtliga dagordningar, handlingar och protokoll i bolagets styrelse ska finnas tillgängliga på stadens hemsida.
- Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats utifrån det i bolagsordningen och ägardirektivet angivna ändamålet. Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för lekmannarevisorernas granskning liksom för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 och 1 a §§ kommunallagen.
- Bolagsstyrelsens ansvar för organisation och arbetsfördelning dels inom bolagsstyrelsen, dels mellan bolagsstyrelse och verkställande direktör framgår av 8 kap. aktiebolagslagen.
- I enlighet med Principer för styrning av kommun- och landstingsägda bolag (SKL 2006) ska styrelsen årligen utvärdera sitt eget arbete. Utvärderingen ska minst omfatta om bolagsstyrelsen saknar någon kompetens för att kunna utföra sina uppgifter, om dess arbetsformer fungerar och om den är organiserad på lämpligt sätt när det gäller eventuell arbetsfördelning. Om bolagsstyrelsen kommer fram till att det finns brister som behöver åtgärdas ska bolagsstyrelsen åtgärda bristerna. Utvärderingen ska protokollsföras och tillställas Stadshus AB, som i sin tur på övergripande nivå ska informera kommunstyrelsen om sina iakttagelser.
- Bolagsstyrelsen ska årligen utvärdera verkställande direktörens insatser, varvid endast styrelseledamöter och suppleanter ska närvara.

- Bolaget ska årligen upprätta och anta en arbetsordning för styrelsens arbete jämte instruktion avseende arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktion avseende ekonomisk rapportering till styrelsen.
- Bolaget ska i förekommande fall årligen upprätta finansiella anvisningar.
- Bolagsstyrelsen ska samråda med kommunstyrelsen och stadsdirektören vid tillsättande av verkställande direktör i bolag enligt bilaga A.
- Tvister mellan direkt och indirekt helägda kommunala bolag samt mellan kommunal nämnd och helägt kommunalt bolag avgörs enligt särskild ordning, vilken framgår av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens beslutade delegation. Bolagen är skyldiga att följa denna ordning om inte annat följer av lag.

Arbetsstagarrepresentation i styrelsen

Lagen om styrelserepresentation för de privatanställda (1987:1245) gäller även av staden ägda bolag så länge dessa uppfyller kraven för lagens tillämpning. Lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation och bolagsstyrelsen ska skriftligen underrättas om sådant beslut.

Varje bolagsstyrelse bör söka en överenskommelse med de lokala fackliga organisationerna innebärande att de fackliga organisationerna avstår från formella styrelseposter och istället ges möjlighet att närvara med yttranderätt och förslagsrätt vid sammanträden.

Kommunfullmäktige utser styrelseledamöter och suppleanter i stadens bolag. Om lokal arbetstagarorganisation fattar beslut om inrättande av styrelserepresentation kan bolaget begära undantag från lagen hos Nämnden för Styrelserepresentationsfrågor.

Övergripande ansvarsfördelning mellan olika nivåer i föreslagen bolagsstruktur

Ägarrollen ska utövas av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, Stadshus AB:s styrelse och moderbolagens styrelser i respektive kluster (Energi, Bostäder, Lokaler, Näringsliv, Turism-Kultur-Evenemang, Hamn och Kollektivtrafik).

Kommunstyrelsen svarar för löpande uppsikt över stadens samtliga bolag enligt särskilt utfärdade instruktioner.

Nedan redovisas i punktform ansvarsfördelningen mellan de olika nivåerna för stadens styrning av bolagen.

Kommunfullmäktige

- Beslutar om bolagsordning.
- Beslutar om riktlinjer och direktiv för ägarstyrning av bolagen att antas på bolagsstämma som ägardirektiv.
- Beslutar om specifika ägardirektiv för bolag.
- Beslutar om budget för Staden och i förekommande fall om kapitaljusteringar för enskilda bolag.

- Beslutar på förslag av kommunstyrelsen om nödvändiga åtgärder hos bolag som agerat i strid med det fastställda kommunala ändamålet eller utanför de kommunala befogenheterna.
- Utser ledamöter och suppleanter i bolagsstyrelser samt lekmannarevisorer.
- Uppdrar åt revisorskollegiet att upphandla revisionstjänster åt stadens bolag.
- Tar ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt enligt 3 kap. 17 § kommunallagen. Exempel på frågor där kommunfullmäktiges ställningstagande ska inhämtas är (uppräkningslistan är inte uttömmande):
 - Ändring av bolagsordningen, innebärande exempelvis ändring av ändamålet för bolagets verksamhet eller där det framgår att kommunfullmäktige beslutar
 - Ändring av aktiekapitalet
 - Beslut om kapitaltillskott till bolag, som inte i särskild ordning delegerats till kommunstyrelsen eller Stadshus AB
 - Fusion eller likvidering av bolag
 - Förvärv, bildande eller avyttring av indirekt helägda bolag oavsett värde
 - Förvärv eller avyttring av aktier eller andelar i delägda bolag, om kommunfullmäktiges godkännande är befogat med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art eller omständigheter i övrigt
 - Bildandet av stiftelse
 - Förvärv eller försäljning av fastighet av sådan omfattning att det påverkar bolagets långsiktiga ekonomi, oavsett om säljare/köpare är annat bolag i staden eller inte
 - Strategiska investeringar som innebär ny inriktning för bolaget eller start av verksamhet inom nytt affärs- eller verksamhetsområde
 - Beslut som väsentligt påverkar bolagets, koncernens eller stadens ekonomi eller medför annan risk (t.ex. större investeringar eller avyttringar).

Kommunstyrelsen

- Svarar för löpande uppsikt över stadens bolag enligt 6 kap. 1 § kommunallagen.
- Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med Stadshus AB med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, analys och slutsatser från genomförda ägardialoger, viktiga policyfrågor samt övriga frågor av större vikt och principiell betydelse.
- Bereder och lämnar förslag i bolagsfrågor som ska underställas kommunfullmäktige för beslut enligt 3 kap. 17 § kommunallagen.

- Prövar årligen om den verksamhet som bedrivits av helägda och delägda bolag under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Om styrelsen finner att så inte är fallet ska den lämna förslag till kommunfullmäktige om nödvändiga åtgärder.
- Beslutar på förslag av Stadshus AB om koncernens bokslutsdispositioner/vinstdispositioner i anslutning till årsbokslut.
- Utarbetar förslag till ägardirektiv för Stadshus AB samt bereder förslag om ägardirektiv för övriga bolag.
- Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i Stadshus AB och lämnar instruktion till ombudet.
- Tar initiativ i frågor av policykaraktär i syfte att samordna stadens verksamhet inkluderande bolagssektorn.
- Efter förslag från moderbolag godkänna att ledamöter utan partipolitisk beteckning ingår i bolagsstyrelse.
- Beslutar om vilka kriterier som ska ligga till grund för arvodesberedningens gruppindelning för styrelsearvoden.
- Fastställer lön och övriga förmåner för verkställande direktörer i bolag som framgår av bilaga A.

Stadshus AB

- Svarar för det direkta formella ägandet av moderbolagen, stadens andel av de regionala bolagen, BoPlats Göteborg AB samt de interna bolagen.
- Svarar för ägarstyrningen av bolagen i koncernen med utgångspunkt i bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, av kommunfullmäktige beslutade särskilda inriktningsdokument och uppdrag, beslut fattade av kommunstyrelsen på delegation av kommunfullmäktige samt dessa Riktlinjer och direktiv för ägarstyrning.
- Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med moderbolagen och de interna bolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige.
- Lämnar förslag till kommunstyrelsen om koncernens bokslutsdispositioner/vinstdispositioner i anslutning till årsbokslut.
- Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i moderbolagen, de regionala bolagen, BoPlats Göteborg AB samt de interna bolagen och lämnar instruktion till ombuden.
- Utarbetar förslag till ägardirektiv för moderbolag och interna bolag samt yttrar sig över förslag till ägardirektiv för dotterbolag, inför kommunfullmäktiges ställningstagande.

- Yttrar sig över ärenden som ska till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för ställningstagande enligt 3 kap. 17 § kommunallagen.
- Återför väsentlig och strategisk information från ägardialogerna till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.
- Upprättar koncernbokslut för bolagskoncernen samt lämnar uppföljningsrapporter på strategisk nivå med utgångspunkt i rapporteringen från moderbolagen, BoPlats Göteborg AB, de interna bolagen och de regionala bolagen.
- Svarar för det praktiska ägarstödet i relation till moderbolagen och de interna bolagen (kompetensutveckling för styrelser, vissa gemensamma funktioner och kompetenser, gemensamma riktlinjer etc.).
- Utövar stadens ägarroll i BoPlats Göteborg AB och de regionala bolagen, i nära samverkan med övriga ägare.
- Genomför ägardialog med BoPlats Göteborg AB och de regionala bolagen, i nära samverkan med övriga ägare.
- Utarbetar i samverkan med övriga delägare förslag till aktieägaravtal och ägardirektiv för BoPlats Göteborg AB och de regionala bolagen.
- Yttrar sig över förslag till aktieägaravtal och ägardirektiv för övriga delägda bolag, vilka ska fastställas av kommunfullmäktige.

Moderbolag

- Svarar för det direkta formella ägandet av dotterbolagen.
- Svarar för ägarstyrningen av bolagen i koncernen med utgångspunkt i bolagens ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, av kommunfullmäktige beslutade särskilda inriktningsdokument och uppdrag, beslut fattade av kommunstyrelsen eller Stadshus AB på delegation av kommunfullmäktige samt dessa Riktlinjer och direktiv för ägarstyrning.
- Planerar och genomför minst en gång per år ägardialog med dotterbolagen med fokus på ägardirektiv, kommunfullmäktiges budget, affärsplan, större investeringar, väsentliga risker, viktiga policyfrågor samt frågor av större vikt som ska underställas kommunfullmäktige. För delägda bolag förutsätts detta ske i nära samverkan med övriga ägare.
- Utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i dotterbolagen samt lämnar instruktion till ombudet.
- Rapportera enhet till kommunstyrelsen, kommunfullmäktige respektive till Stadshus AB för samtliga dotterbolag i underkoncernen.
- Svarar för samverkan och samordning på strategisk nivå inom respektive underkoncern.

- Lämnar, för bolagen i underkoncernen, förslag till Stadshus AB om bolagens bokslutsdispositioner/vinstdispositioner i anslutning till årsbokslut. För underkoncernerna Näringsliv samt Turism, Kultur och Evenemang svarar Stadshus AB för detta.
- Upprättar efter kommunstyrelsens anvisningar koncernredovisning.
- Utarbetar förslag till ägardirektiv för helägda dotterbolag, som ska fastställas av kommunfullmäktige.
- Utarbetar i samverkan med övriga delägare förslag till aktieägaravtal och ägardirektiv för delägda bolag, som ska fastställas av kommunfullmäktige.
- Yttrar sig över ärenden som ska till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för ställningstagande enligt 3 kap. 17 § kommunallagen.
- Lämnar förslag till kommunstyrelsen om att godkänna att ledamöter utan partipolitisk beteckning ingår i bolagsstyrelse.

Dotterbolag

- Medverkar i strategisk ägardialog och i den samverkan och samordning i övrigt som moderbolaget tar initiativ till.
- Svarar för genomförande av verksamheten med utgångspunkt i bolagsordning, ägardirektiv för bolaget, kommunfullmäktiges budget, riktlinjer och direktiv för ägarstyrning samt övriga ägardokument.
- Dotterbolag som i formell mening är moderbolag utser ombud till årsstämma/bolagsstämma i sina dotterbolag samt lämnar instruktion till ombudet.

Detta dokument har fastställts av kommunfullmäktige 2014-XX-YY och ska antas på respektive bolagsstämma för att äga giltighet.

Bilaga A

Bolag för vilka samråd ska ske med kommunstyrelsen och stadsdirektören vid tillsättandet av verkställande direktör och där kommunstyrelsen fastställer lön och övriga förmåner för verkställande direktör.

Moderbolag i stadens koncern

Göteborgs Stadshus AB

Moderbolag i klustren

Göteborg Energi AB

Förvaltnings AB Framtiden

Hantverks- och Industrihus i Göteborg AB (HIGAB)

Business Region Göteborg AB (BRG)

Göteborg & Co Kommunintressent AB

Göteborgs Hamn AB

Göteborgs Spårvägar AB

Interna bolag

Göteborgs Gatu AB

Göteborgs Stads Upphandlings AB

Försäkrings AB Göta Lejon

Kommunleasing i Göteborg AB (KLAB)

AB Gothenburg European Office

Regionala bolag

Renova AB

Gryaab AB

Göteborgsregionens Fritidshamnar AB (GREFAB)

Dotterbolag

Bostads AB Poseidon

Familjebostäder i Göteborg AB

Göteborgs Stads Bostads AB

Älvstranden Utveckling AB

Förvaltnings AB GöteborgsLokaler

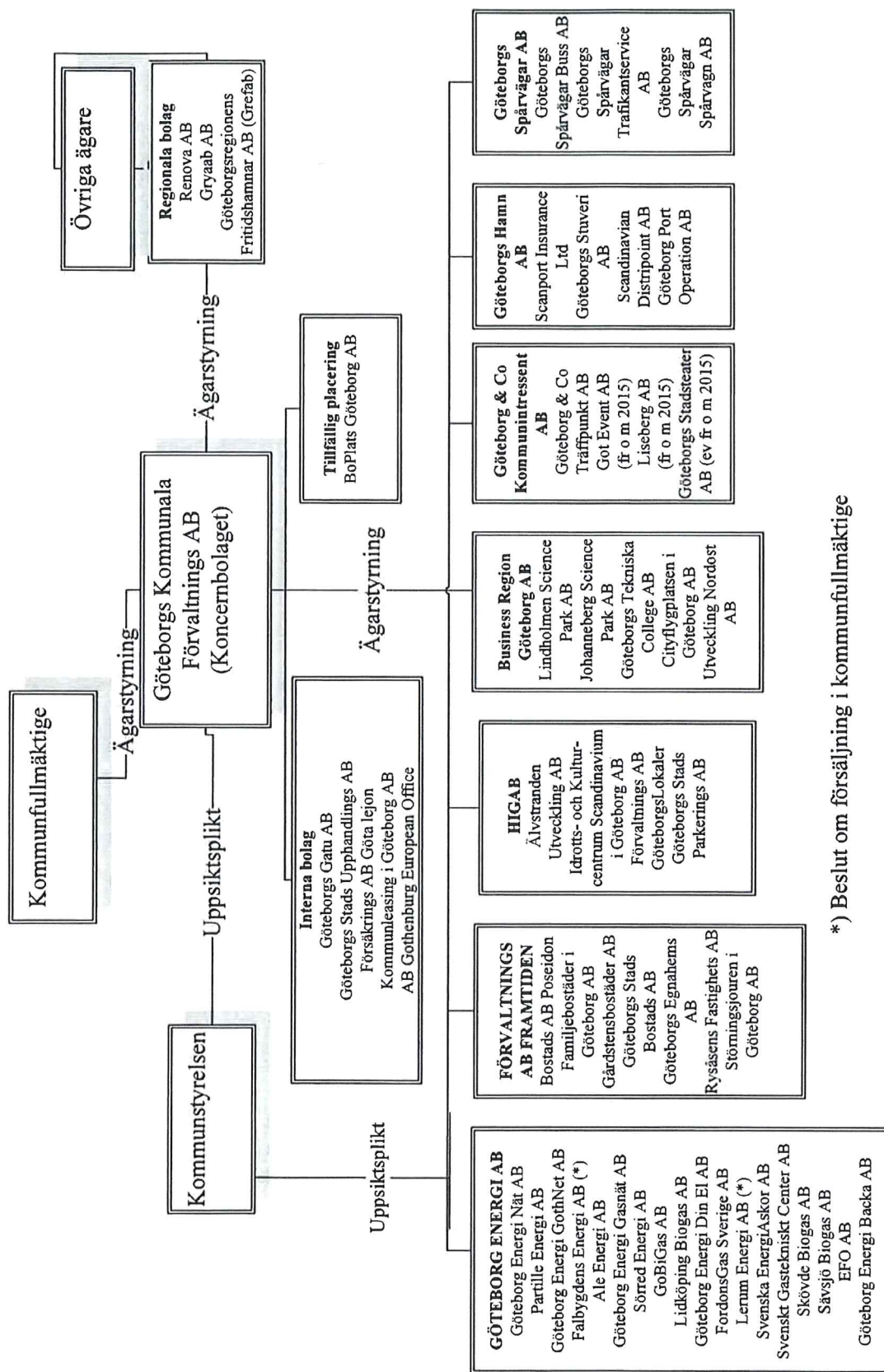
Göteborgs Stads Parkerings AB

Göteborg & Co Träffpunkt AB

Got Event AB

Liseberg AB

Göteborgs Stadsteater AB

*) Beslut om försäljning i kommunfullmäktige